

**PROGRAMA EDUCACIÓ SOCIAL
INTERVENCIÓ SOCIOEDUCATIVA
CURS 2014-2015
GRAU EN
TREBALL SOCIAL**

1.FITXA IDENTIFICATIVA

Codi:	33517
Nom:	Educació social: Intervenció Socioeducativa
Curs acadèmic:	2014-2015
Professora:	María José Climent Vilaplana Dep. Didàctica I Organització Escolar
Idioma:	Valencià
Tutories:	Dimecres 19.30-21.30 h
Contacte:	maria.jose.climent@uv.es 96.382.85.13 Despatx P2-02 Facultat de Treball Social

2.RESUM

L'assignatura Educació social: intervenció socioeducativa és una matèria bàsica de 6 crèdits ECTS, de caràcter quadrimestral, que s'ofereix en el segon curs del grau de Treball Social.

La càrrega de treball per a l'estudiant està considerada en funció de 25 hores de treball per crèdits, que suposa un total de 150 hores, entre les quals es consideren les presencials i les no presencials.

Tant pel seu caràcter com per la seua situació en el cronograma temporal del títol, té una projecció generalista, d'aquesta manera amb l'assignatura es pretén possibilitar un acostament al camp de la intervenció socioeducativa des de les posicions teoricopràctiques de l'educació i, més en concret, de l'educació social.

La intervenció socioeducativa es basa en un exercici interdisciplinari realitzat per diferents agents del camp de l'acció social entre els quals es troba el treballador social. El desenvolupament dels diferents mòduls de la matèria es planteja com a possibles ponts de diàleg entre el treball social en la seua voluntat educativa i l'educació en la seua projecció social. Es pretén per tant que l'estudiant s'aproxime al coneixement de conceptes bàsics i a les aplicacions d'aquests coneixements en una doble perspectiva: d'una banda, amb una mirada que salve el context disciplinar estricte del treball social i, de l'altra, com a base per a posteriors aprenentatges més especialitzats que realitzaran en els cursos posteriors.

Finalment, cal assenyalar que si en alguna de les projeccions del treball social està totalment clara la necessitat de complementarietat amb l'educació social i, al contrari, és precisament en la intervenció socioeducativa, atès que s'estan generant nous espais de treball que són coberts indistintament pels dos professionals, perquè l'espai institucional que dona suport als nous treballs és de la mateixa manera compartit, perquè la petició institucional de treball realitzada pot i de fet és assumida indistintament ja que tenen el mateix nivell acadèmic i administratiu i perquè en el fons pretenen el mateix; transformar les situacions deficitàries per mitjà de l'acció conjunta dels professionals, dels ciutadans i de les institucions, i fer-ho mitjançant l'acció intencional dels processos educatius.

3.COMPETÈNCIES

Les competències de caràcter general que es pretenen cobrir amb la matèria són les que segueixen:

Competència 1. Capacitat per a planificar, implementar, revisar i avaluar la pràctica del treball social amb persones, famílies, grups, organitzacions, comunitats i amb altres professionals.

Competència 2. Capacitat per a ajudar les persones a ser capaces de manifestar les necessitats, punts de vista i circumstàncies.

Les competències específiques que s'han de desenvolupar en l'assignatura Educació social: intervenció socioeducativa, són les que segueixen:

- Capacitat per a analitzar, sintetitzar, organitzar, comunicar i utilitzar la informació sobre la matèria tant de forma oral com escrita.
- Capacitat per a emetre judicis reflexius sobre temes rellevants d'índole social, científica o tècnica vinculats a la intervenció socioeducativa.
- Capacitat per a localitzar i gestionar la informació necessària sobre la intervenció socioeducativa i per a utilitzar les TIC de forma autònoma.
- Capacitat per a posicionar-se críticament sobre les diferents teories, models i realitats socials sobre les quals s'articula la intervenció socioeducativa.
- Capacitat per a comprendre les repercussions de l'actuació professional i la seua responsabilitat ètica.
- Capacitat d'obertura cap al concepte d'aprenentatge al llarg de la vida i la formació permanent.
- Capacitat per a integrar-se i treballar en equip multidisciplinari i interdisciplinari i de comunicar-se amb experts d'altres disciplines i contextos afins.

4.RESULTATS D'APRENTATGE

Conseqüentment amb les competències descrites, els objectius sobre els quals es dissenyarà el procés d'ensenyament-aprenentatge podem definir-lo en les adquisicions següents:

- Que els estudiants coneguen els fonaments científicotècnics de la intervenció socioeducativa i els apliquen a la justificació teòrica d'un programa d'intervenció.
- Que els estudiants sàpiguen i apliquen les diferents teories i models d'intervenció sobre la base del reconeixement de la diversitat d'enfocaments i paradigmes d'intervenció.
- Que els estudiants adquirisquen els conceptes i estratègies metodològiques bàsiques en el camp de la disciplina.
- Que els estudiants valoren i reconeguen el paper de les corporacions locals com a marc de la intervenció socioeducativa i la dinamització social.
- Que coneguen i sàpiguen aplicar mètodes i tècniques d'anàlisi de la realitat pel diagnòstic socioeducatiu.
- Que sàpiguen dissenyar projectes d'intervenció socioeducativa des de diferents perspectives, models i en diferents contextos i grups poblacionals.
- Que adquirisquen els criteris bàsics per a l'anàlisi d'algunes de les estratègies més difoses en l'acció socioeducativa.

Tots aquests resultats d'aprenentatge són el resultat del treball realitzat en les diferents unitats temàtiques en què s'ha conformat el contingut de l'assignatura.

5.DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. L'educació social i la intervenció socioeducativa: concepte, teories i contextos d'intervenció

En aquest primer bloc temàtic es pretén que el futur treballador social conceba la intervenció socioeducativa com una part més del seu treball, per això se li han d'aclarir els marcs conceptuals sobre els quals es basa el model d'intervenció i els contextos en què es desenvolupa, reconeixent al mateix temps que la intervenció socioeducativa té un caràcter multidisciplinari que és el que li confereix valor i projecció social.

2. Educació i societat: educació formal, no formal i informal. Aclariment conceptual

En aquest segon bloc es pretén que els estudiants s'aproximen al coneixement dels tres models generals en què tradicionalment s'ha dividit l'educació i situen l'acció socioeducativa com un continu entre les tres. L'educació es projecta en la societat i la societat de la mateixa manera es projecta en l'educació, conèixer la relació de dependència d'una cap a l'altra en relació amb el major pes que prevalga és fonamental per al disseny de futures accions socioeducatives.

3. L'espai municipal com a marc de la intervenció socioeducativa: transversalitat i compactació de serveis municipals com a nou escenari de l'acció

Quan parlem d'intervenció socioeducativa hem de reconèixer que l'escenari de proximitat que suposen els serveis municipals és el més idoni per a l'acció, cada vegada més, és des dels mateixos serveis municipals, des d'on s'està plantejant una acció global que transcendeix les seues àrees específiques i es projecta de manera holística en la comunitat. Es fa, doncs, imprescindible dotar els futurs treballadors socials d'una aproximació a aquest model de gestió transversal dels serveis municipals.

4. L'anàlisi de la realitat local com a base de la intervenció socioeducativa: tècniques i mètodes d'investigació aplicats a la detecció de necessitats socioeducatives a escala local

Es pretén situar l'estudiant davant la perspectiva que indica la necessitat de partir de l'anàlisi, del coneixement de la realitat com a forma de legitimar i justificar les intervencions socioeducatives. Les necessitats són el desencadenant de la intervenció.

5. Els programes d'intervenció socioeducativa: fases, moments i dinàmiques per a la seua realització

Es tracta de facilitar un espai perquè els estudiants realitzen una aproximació al disseny d'una acció de caràcter global sobre un possible programa d'intervenció; partint dels diferents continguts treballats i obrint preguntes sobre necessitats a cobrir al llarg del grau per a un complet acostament a la intervenció.

6. Programes i estratègies d'intervenció municipal per a l'aprenentatge i l'exercici de la ciutadania activa

Es tracta que els estudiants s'aproximen al coneixement d'algunes de les principals estratègies que dinamitzen la participació ciutadana des d'una perspectiva transversal i en les quals la intencionalitat educativa és l'eix sobre el qual pivota la intervenció.

6.METODOLOGIA DOCENT

La primera meitat del quadrimestre es dedicarà a les classes teòriques en què la professora introduirà els temes i l'estudiant hi participarà a partir de les qüestions plantejades. La segona meitat del quadrimestre es destinarà a la part pràctica de l'assignatura en què s'aprofundirà en els aprenentatges, s'intercanviarà informació i s'avançarà en el disseny del projecte d'intervenció. S'atendrà prioritàriament al desenvolupament de les competències de capacitat d'anàlisi i síntesi de la informació subministrada, la capacitat crítica enfront dels diferents acostaments de la teoria.

En aquesta part pràctica de l'assignatura els estudiants realitzaran, de manera no presencial, un treball d'indagació individual en el qual desenvoluparà les competències d'autonomia en l'aprenentatge, la capacitat d'anàlisi i síntesi, la utilització de les TIC en l'àmbit d'aplicació de la matèria i la capacitat de gestió de la informació.

Posteriorment al treball individual i de manera presencial, es realitzarà un assaig/projecte d'intervenció socioeducativa en grup, sobre alguns dels aspectes centrals de la matèria en què hauran de desenvolupar competències relacionades amb la comunicació escrita i oral, l'ús de la terminologia adequada, la localització de la informació i la seva gestió, la interpretació de les dades teòriques i pràctiques, la capacitat de relacionar-se de forma eficaç amb els companys i de treballar en grup, i la capacitat de relacionar-se amb les institucions externes a la universitat. Es realitzarà seguiment de la part practica per mitjà de les tutories i del treball a l'aula i una orientació amb vista a fomentar la iniciativa i l'esperit emprenedor, l'autonomia en l'aprenentatge, la capacitat de resoldre problemes i el compromís amb el desenvolupament ètic de la professió. Aquestes tutories es distribuïran al llarg del quadrimestre i seran tant de caràcter voluntari (a demanda) com pautades en funció del calendari de treballs que hagen de ser autoritzats.

Finalment, se'n realitzarà l'avaluació –prova escrita– en la qual es pretén mesurar competències vinculades a la capacitat d'analitzar i sintetitzar informació, planificar i organitzar eficaçment els continguts, temps i procediments, capacitat d'expressar per escrit idees i conceptes de forma comprensible i correcta, coneixement del vocabulari bàsic de la matèria, capacitat per a definir els problemes, analitzar-los i projectar solucions, capacitat crítica sobre la base d'un coneixement actualitzat tant en els aspectes locals com globals.

La càrrega percentual de cada una de les propostes de treball serà aproximadament aquesta:

–Exposicions teòriques, debats i intercanvi d'informació, presentació de treballs, avaluació final. 20% aproximadament.

-Tallers, seminari, dinàmiques de treball en grup, tutories tant individuals com grupals etc. 20 % aproximadament.

-Treballs d'indagació individual, cerca de material, treballs en grup, treballs de camp, etc. 60% aproximadament.

7.AVALUACIO

L'assignatura Educació social: intervenció socioeducativa, està dissenyada per a ser impartida de forma presencial, d'aquesta manera la valoració es realitzarà en funció dels criteris següents:

- L'assistència a un mínim del 80 % de les sessions.
- El lliurament d'un mínim del 80 % dels treballs de classe.
- La capacitat de participació a classe i en treballs de grup.
- La capacitat d'interpretar, comprendre, relacionar, resumir i comentar críticament les lectures o problemes plantejats a l'aula.
- L'adquisició comprensiva dels diversos conceptes que fonamenten el tema.
- El rigor i la solidesa en l'argumentació utilitzada per a defensar o criticar en el transcurs del debat.
- L'aportació personal i la creativitat en l'enfocament dels temes, així com els recursos expressius utilitzats.
- La capacitat per a plasmar en els documents escrits, tant d'investigació com d'indagació personal, les normes, dissenys, esquemes, mapes conceptuals, tant pel que fa a la qualitat de la informació, com a la quantitat.
- La participació en treballs voluntaris, tant a proposta del professor com a proposta de l'estudiant.
- El nivell de compromís personal i implicació adquirits en la defensa o crítica dels diferents temes.

Desglossament de la valoració del model assistència a classe:

- Examen final: 30%
- Treballs individuals: 20%
- Treballs en grup: 40%
- Assistència i participació a classe: 10%

Per poder participar en l'opció assistència a classe, l'estudiant ha de cobrir el 80% de l'assistència/participació i lliurament dels treballs realitzats individualment, i participar en un projecte d'intervenció que s'ha de realitzar en grup.

Es considera la possibilitat de treballs complementaris per a cobrir parts no superades de la proposta de treball, sempre que s'hagi cobert l'assistència presencial obligatòria.

8.REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES

CASTRO, M^a. M ; FERRER, G.; MAJADO, M^a. F.; RODRIGUEZ, J.; VERA, J. ; ZAFRA, M. ; ZAPICO, M^a. H. (2007): La escuela en la comunidad. La comunidad en la escuela. Barcelona. Editorial Graó

COHEN, E.; FRANCO, R. (1992): Evaluación de proyectos sociales.
Madrid, Siglo XXI

COLOM, A. J. i col. (1987): Modelos de Intervención Socioeducativa.
Madrid. Nancea

ESCUADERO, J. (2004): Análisis de la realidad local. Técnicas desde la Animación Sociocultural. Madrid. Nancea

FULLANA, J. (coord.). (1999): Els àmbits de treball de l'educador social.
Málaga. Ediciones Aljibe

HERAS i TRIAS, P. (coord). (2008): La acción política desde la comunidad. Barcelona. Editorial Graó

PEREZ SERRANO, G. (1993): Elaboración de Proyectos Sociales. Casos prácticos. Madrid. Nancea

BARBERO, J.M.; CORTÈS, F. (2005): Trabajo comunitario, organización y desarrollo social. Madrid. Alianza Editorial

BUENO, J.R. ; BELDA, J.Fco. (2005): Familias inmigrantes en la escuela. Discurso de los agentes educativos. Valencia. Universitat de València

FROUFE, S.; SÁNCHEZ, M. A. (1991): Planificación e intervención socioeducativa. Salamanca. Amarú Ediciones.

KEMMIS, S. i MAC TAGGART, R. (1989), Cómo planificar la investigación acción. Barcelona. Laertes.

LLENA, A. ; PARCERIZA, A.(2008): La acción socioeducativa en medio abierto. Fundamentos para la reflexión y elementos para la práctica. Barcelona. Editorial Graó.

MONTAÑÉS SERRANO, M. (2009): Metodología y técnica participativa. Teoría y práctica e una estrategia de investigación participativa. Barcelona. UOC.

PEREZ CAMPANERO, M^a. P. (1991): Cómo detectar las necesidades de Intervención Socioeducativa. Madrid. Nancea.

QUINTANA J.M i altres (1991): Iniciativas sociales en educación informal. 10 Madrid. Rialp

SARRATE, M^a. L.; HERNANDO, M^a. A. (2009): Intervención en Pedagogía Social. Espacios y Metodologías. Madrid. Nancea.

ÚCAR, X.; LLENA BERÑE, A. (coords.) (2006): Miradas y diálogos en torno a la acción comunitaria. Barcelona. Graó.